

2009 m. gegužė Nr. 5 (20)

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA – tai Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstaiga, įkurta 1997 m. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. spalio 10 d. nutarimu „Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos įsteigimo“. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija nagrinėja asmenų skundus, tikrina asmens duomenų tvarkymo teisėtumą, konsultuoja duomenų valdytojus ir subjektus, tvarko Asmens duomenų valdytojų valstybės registrą, teikia pasiūlymus valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms dėl asmens duomenų tvarkymo, apsaugos, vykdo kitas įstatymu priskirtas funkcijas.

Naujienu biuletenyje vartojamos santrumpos:

VDAI – Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, ADTAI – Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas

VDAI raginimas tvarkantiems sveikatos duomenis

Primename, kad 2009 m. sausio 1 d. įsigaliojus naujos redakcijos Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymui (http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=314801) nustatyti griežtesni reikalavimai duomenų valdytojams, ketinantiems tvarkyti ar tęsiantiems duomenų tvarkymą apie asmens sveikatą automatiniais būdais ir mokslinio medicininio tyrimo tikslais.

Norėtume paraginti duomenų valdytojus, ketinančius tvarkyti minėtus duomenis, nedelsti ir apie tai pranešti VDAI. Kaip reglamentuota naujos redakcijos ADTAI, apie tokių duomenų tvarkymą VDAI turi būti pranešta ne vėliau kaip per dvejus metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos. VDAI, gavusi pranešimus, atliks išankstinę patikrą ir įregistruos tokius duomenų valdytojus Asmens duomenų valdytojų valstybės registre. Atkreiptinas dėmesys, kad duomenų valdytojų pranešimas nesustabdo ir nenutraukia asmens duomenų tvarkymo veiksmų, jeigu VDAI nenustato kitaip.

Išankstinės patikros atlikimo taisyklės

http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=314801

Pranešimas dėl išankstinės patikros (forma 1)

http://www.ada.lt/images/cms/File/formos/forma+aprasas1_pataisytas.doc

Pranešimas dėl išankstinės patikros (forma 2)

<http://www.ada.lt/images/cms/File/formos/forma+aprasas2.doc>

**VALSTYBINĖJE DUOMENŲ APSAUGOS
INSPEKCIJOJE****Trumpa VDAI 2009 m. I ketvirčio statistika**

Gauti 58 asmenų skundai, išnagrinėta 25. Surašyti 4 administracinių teisės pažeidimų protokolai, pateikta 13 nurodymų.

Atlikta 15 prevencinių tikrinimų, pateikti 7 nurodymai.

Išnagrinėta 12 pranešimų dėl išankstinės patikros, suteikta 11 leidimų.

Išnagrinėta 187 pranešimai apie asmens duomenų tvarkymą, įregistruota 50 duomenų valdytojų.

Parengti 2 norminiai teisės aktai.

Suderinti 36 teisės aktų ir duomenų valdytojų dokumentų projektai.

Suteiktos 877 konsultacijos.

Parengtos 52 visuomenės informavimo ir teisinio švietimo priemonės.

Dalyvauta 5 tarpinstitucinių darbo grupių 14 susitikimų.

LIETUVOJE**Gegužės mėnesio asmens duomenų apsaugai aktualūs teisės aktai**

2009 m. balandžio 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 366 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. liepos 20 d. nutarimo Nr. 807 „Dėl ryšio slaptumo patikrinimų atlikimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo patvirtintos Ryšio konfidencialumo patikrinimų atlikimo taisyklės (Žin., 2009, Nr. 53-2104). Internete šį nutarimą galite rasti adresu

http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_i d=343369&p_query=&p_tr2=.

2009 m. gegužės 26 d. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1-356 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. gegužės 29 d. įsakymo Nr. A1-172 „Dėl Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos nuostatų ir Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2009, Nr. 64-2571) patvirtinti Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos nuostatų ir Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos duomenų saugos nuostatų pakeitimai.

2009 m. gegužės 26 d. Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus įsakymu Nr. V-160 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2008 m. balandžio 17 d. įsakymo Nr. V-110 „Dėl darbo sąlygų darbo vietose nuolatinės stebėsenos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2009, 64-2588) pakeisti Darbo sąlygų darbo vietose nuolatinės stebėsenos informacinės sistemos nuostatai.

EUROPOS SĄJUNGOJE**Dalyvavimas darbo grupėse, susitikimuose****Konferencija. Asmens duomenys – ar augant vartojimui turi daugėti ir apsaugos?**

2009 m. gegužės 19–20 d. Briuselyje (Belgija) vyko Europos Komisijos rengiama konferencija „Asmens duomenys – ar augant vartojimui turi daugėti ir apsaugos?“, kurios tikslas – peržvelgti naujus privatumo iššūkius.

Šiame renginyje dalyvavo VDAI Teisės skyriaus vedėja Daiva Paulikienė.

Kaip reikėtų apsaugoti asmens duomenis vis globalesniu tampančiame pasaulyje, didėjant mobilumui ir plintant ryšiams bei informacinėms technologijoms, formuojantis naujai politikai? Kokie duomenys yra prieinami ir kokiais duomenimis keičiasi tarpusavyje įvairios institucijos bei privačios kompanijos? Ar veiksmingos esamos tarptautinio asmens duomenų teikimo taisyklės išgalint debesies kompiuterijai (angl. *cloud computing*)? Kokie yra žmonių, verslo ir apskritai visuomenės lūkesčiai?

Šiomis ir kitomis aktualijomis domėjosi konferencijos dalyviai, nagrinėjo asmens duomenų Europos Sąjungoje naudojimą, keitimąsi ir apsaugą.

Renginyje dalyvavo duomenų apsauga besidomintys asmenys, verslo, vartotojų asociacijos, akademinė visuomenė, duomenų apsaugos institucijos ir valstybės sektoriaus atstovai tiek iš Europos Sąjungos valstybių narių, tiek iš trečiųjų šalių.

Tarp pranešėjų – ir Europos Komisijos Teisingumo, laisvės ir saugumo viceprezidentas Jacques Barrotas.

Ši konferencija – puiki proga pareikšti nuomonę ir išvalgas dėl naujų duomenų apsaugos iššūkių ir poreikio kurti naują veiksmingą strategiją informacijai Europos Sąjungoje valdyti. Iš dalies ši konferencija – tai Europos Komisijos atvira konsultacija, kaip turėtų būti plėtojama ir praktiškai gerbiama pamatinė teisė į asmens duomenų apsaugą, ypač laisvės, teisingumo ir saugumo srityse.

Apžvalga. Pastangos padaryti Europos duomenų apsaugos teisės aktą labiau tinkamą 21-ajam amžiui

Kompanija „RAND Europa“ atliko ES Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo 95/46/EB (Direktyva 95/46/EB) stiprybių ir trūkumų apžvalgą. RAND studijoje, parengtoje Jungtinės Karalystės duomenų apsaugos institucijos iniciatyva, prieinama prie išvados, kad vis globalesne tampančioje, glaudžiai su didėjančia elektronine erdve susijusioje aplinkoje Direktyvos 95/46/EB, tokios, kokia ji yra dabar, nebepakaks.

Studija inicijuota kilus abejonių, kad dabartinė Direktyva 95/46/EB kai kuriais atvejais yra nebeaktuali ir per daug biurokatiška. Ataskaitoje pripažįstama, kad ši Direktyva 95/46/EB padėjo suderinti duomenų apsaugos taisykles visose Europos Sąjungos šalyse ir tarptautiniu mastu pateikė puikų gerosios praktikos pavyzdį. Vis dėlto ataskaitoje akcentuojama ir tai, kad Direktyva 95/46/EB neretai traktuojama kaip apsunkinanti ir netekusi aktualumo, nepakankamai kreipianti dėmesį į asmens privačią informaciją. Tarp kitų projekto rekomendacijų yra ir šios:

- Teisės akte turi būti aiškiai nusakytas siekiamas rezultatas;

- Turi būti stipriau reglamentuojama, kad organizacijos būtų atsakingesnės dėl informacijos, duomenų, kuriuos tvarko, apsaugos;

- Būtinai strategiškesni įgyvendinimo principai;
- Reikalingi tobulesni susitarimai asmens duomenims teikti už ES ribų ir kt.

Apžvalgos tekstą anglų kalba galite rasti adresu http://www.ico.gov.uk/upload/documents/library/data_protection/detailed_specialist_guides/review_of_eu_dp_directive.pdf.

„Duomenų išsaugojimo“ konferencija

2009 m. gegužės 14 d. Briuselyje (Belgija) įvyko „Duomenų išsaugojimo“ konferencija. Šiame renginyje pagrindinis dėmesys skirtas Duomenų

išsaugojimo direktyvos įgyvendinimui. Pagrindinės pranešimų ir diskusijų temos – telekomunikacijos ir interneto duomenų išsaugojimo poveikis direktyvai, paslaugų tiekėjų įsipareigojimai, direktyvos pritaikomumo perspektyvos Europos Sąjungos valstybėse narėse. Konferencijos tinklalapyje (<http://www.dataretention2009.eu/all-doc.jsp>) galite rasti naudingos su šia direktyva susijusios informacijos: teisės aktų, dokumentų, pranešimų ir kt.

Ši naujienų biuletėnį galite užsisakyti Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos svetainės www.ada.lt skiltyje „Naujienų prenumerata“